Indian Natural Honeybees, Pune

Save Honeybees Save Future Life

कृपया तुम्ही मधमाशा वाचविण्यासाठी मदत करायला तयार असाल तर,
या कार्यक्रमात सहभागी होण्यासाठी नाव नोंदणी करा.

प्रशिक्षण व माहितीसाठी संपर्क

इंडियन नॅचरल हनीबीज्, पुणे

8408026262 / 9422525024

Email : Sanjay.marne@yahoo.in

CALENDAR - 2026

Indian Natural Honeybees

मधमाशांचे प्रकार :

१) एपिस डॉर्साटा – भोर मधमाशी

- भोर मधमाशी जंगलातील उंच झाडावर घर करून पर्यावरणातील वरच्यास्तराच्या परागण संतुलन राखते–ही भूमिका जगात इतर कोणतीही मधमाशी बजावत नाही.
- निसर्गातील रात्रीचे परागण टिकवण्यासाठी ही एकमेव भारतीय मधमाशी जीवंत परीसारखी काम करते.
- शेतकऱ्यांच्या फुलोऱ्यात पिकांच्या नैसर्गिक उत्पादनवाढीचा गुप्त आधार म्हणजे ही भव्य डॉर्साटा.
- जंगलातील फळझाडांची बीजनिर्मिती ४०% पेक्षा जास्त या मधमाशीवर अवलंबून असते–ही आहे जंगलाची हृदयगती.
- विद्यार्थ्यांना निसर्गातील उंचीतील जैवविविधता समजण्यासाठी डॉर्साटा हा सर्वोत्तम जिवंत धडा आहे.

२) एपिस फ्लोरिया – लहान मधमाशी

- लहान मधमाशी फुलांच्या सूक्ष्म परागकणांना जोडून शहर व गावातील बागांना अदृश्य शक्ती देते.
- पर्यावरणात लहान फुलांचे अस्तित्त्व टिकविण्यासाठी फ्लोरिया ही पृथ्वीची सूक्ष्म पण अत्यावश्यक अभियंता आहे.
- विध्यार्थ्यांच्या पर्यावरण शिक्षणासाठी ही मधमाशी 'लाइव्ह मायक्रो लॅब' आहे, कारण तिचे वर्तन जवळून पाहणे सोपे असते.
- शेतकऱ्यांच्या मिरची, वांगी आणि फुलभाजींच्या परागणात फ्लोरिया हे अत्यंत मौल्यवान सूक्ष्म यंत्र आहे.
- जंगलात लहान फुलझाडे, गवताळ वन व कंद वनस्पतींचा विस्तार वाढविण्यात फ्लोरिया हा अति दुर्लक्षित पण महत्त्वाचा घटक आहे.

२) एपिस सिराना –भारतीय मधमाशी

- भारतातील ६०% पेक्षा जास्त घरगुती परागण सेवा सिराना इंडिका देते ही भारताची 'जैव इकोनॉमी इंजिन' आहे.
- शेतकरी आणि पर्यावरण संस्था दोघांसाठीही सर्वात विश्वासू, कमी–खर्चिक आणि टिकाऊ परागण भागीदार म्हणजे ही भारतीय मधमाशी.
- विद्यार्थ्यांना 'डायव्ह सोसायटी'ची रचना शिकवणारी ही शाळेतील सर्वोत्तम नैसर्गिक मॉडेल आहे.
- जंगलातील औषधी वनस्पतींना परागण देऊन ही प्रजाती अप्रत्यक्षपणे ग्रामीण वनऔषधी अर्थव्यवस्थेला जपते.
- निसर्गाचे स्थानिक संतुलन राखण्यासाठी सिराना ही मातीत जन्मलेली आणि मातीतच काम करणारी मधमाशी आहे.

४) एपिस मेलीफेरा – युरोपीयन मधमाशी

- मेलीफेरा तंत्रज्ञानावर आधारित आधुनिक मधपाळकीसाठी 'प्रिसिजन पॉलिनेशन मशीन' म्हणून जगभर ओळखली जाते.
- शेतकऱ्यांच्या बदाम, सफरचंद, सूर्यफूल यांसारख्या उच्च मूल्य पिकांमध्ये उत्पादनवाढ ४०–७०% ने वाढणारी ही परी उद्योगाची कणा आहे.
- विद्यार्थी आणि संशोधकांसाठी पर्यावरणातील सूक्ष्म बदल ओळखण्यासाठी मेलीफेरा एक 'लाइव्ह बायो–सेंसर' आहे.
- वनक्षेत्रातील जंगली फुलझाडांच्या पुनर्जीवनात या मधमाशीचे योगदान अदृश्य पण अत्यंत प्रभावी असते.
- संपूर्ण जग निसर्ग संवर्धनात गुणवत्तापूर्ण परागण या संकल्पनेशी जोडले गेले आहे हे मेलीफेरा मुळेच.

४) स्टिंगलेस हनीबीज – डंख नसलेल्या मधमाशी

- डंख नसलेल्या मधमाशा मुलांसाठी व विद्यार्थ्यांसाठी सुरक्षित 'निसर्ग परिचय मॉडेल' आहेत–हातात धरून शिकवता येणारी प्रजाती
- जंगलातील अतिसूक्ष्म फुलांचे परागण करणाऱ्या या मधमाशा पृथ्वीच्या सर्वात शांत पण सर्वात महत्त्वाच्या कामगार.
- औषधी गुणांनी परिपूर्ण स्टिंगलेस मध हा निसर्गातील सर्वात उच्च दर्जाचा 'लिक्विड गोल्ड' मानला जातो.
- घर, अंगण, टेरेस, शाळेच्या बागेत सहज वाढणाऱ्या या मधमाशा शाश्वत जीवनशैलीचा उत्तम आदर्श आहेत.
- पर्यावरण संस्था व समाजसंघटनांसाठी 'कमीत कमी संसाधन–जास्तीत जास्त परागण' ही संकल्पना या प्रजातीद्वारे प्रत्यक्षात उतरले.

Let's Together, Save The Honey Bee's...
Indian Natural Honeybees
8408026262 / 9422525024
E-mail : Sanjay.marne@yahoo.in
Save The Honey Bee's...
चला, मधमाश्या वाचवू या...

Indian Natural Honeybees

दि. ९ जानेवारी २०२५ रोजी राज्यस्तरीय मधपाळांची बैठक संपन्न झाली. त्याप्रसंगी इंडियन नॅचरल हनीबीज्चे सन २०२५ 'टेबल कॅलेंडर'चे अनावरण डॉ. किरण उईके, संचालक, (CBRTI), पुणे यांच्या हस्ते करण्यात आले.

जानेवारी २०२६

पौष/माघ शके १९४७

एकतेत शक्ती – मधमाश्यांची शिकवणूक

थंड हवेत मधमाश्या आपले पंख हलवून पोळ्यात उब निर्माण करतात.
एकत्र राहूनच त्यांचे जीवन सुरक्षित राहते. मधमाश्या माणसाला एकतेचे सामर्थ्य शिकवतात.
उत्पादन : मध (Honey), उपउत्पादने : नैसर्गिक मध, औषधी मध, फ्लेवरयुक्त मध

रविवार	सोमवार	मंगळवार	बुधवार	गुरूवार	शुक्रवार	शनिवार
				पौष शु. १३ १	पौष शु. १४ पौर्णिमा प्रारंभ सायं. ०६.५४ २	पौष पौर्णिमा पौर्णिमा समाप्ती दुपारी ०३.३३ सावित्रीबाई फुले जयंती ३
पौष कृ. १ ४	पौष कृ. २ राष्ट्रीय पक्षी दिन ५	पौष कृ. ३/४ अंगारक संकष्ट चतुर्थी चंद्रोदय ०९.१६ ६	पौष कृ. ५ ७	पौष कृ. ६ ८	पौष कृ. ७ ९	पौष कृ. ७ १०
पौष कृ. ८ ११	पौष कृ.९ १२	पौष कृ.१० भोगी १३	पौष कृ.११ षट्तिला एकादशी मकरसंक्रांती १४	पौष कृ.१२ १५	पौष कृ.१३ १६	पौष कृ.१४ अमावास्या प्रारंभ उ. रात्रौ ००.०३ १७
पौष अमावास्या दर्श अमावास्या अमावास्या समाप्ती उ.रात्रौ ०१.२१ १८	माघ शु. १ १९	माघ शु. २ २०	माघ शु. ३ जागतिक खारूताई दिन २१	माघ शु. ४ श्रीगणेश जयंती २२	माघ शु. ५ २३	माघ शु. ६ २४
माघ शु. ७ २५	माघ शु. ८ प्रजासत्ताक दिन आंतरराष्ट्रीय पर्यावरण शिक्षण दिन २६	माघ शु. ९ २७	माघ शु. १० २८	माघ शु. ११ जया एकादशी २९	माघ शु. १२ ३०	माघ शु. १३/१४ ३१

Let's Together, Save The Honey Bee's...

Indian Natural Honeybees

8408026262 / 9422525024

E-mail : Sanjay.marne@yahoo.in

Save The Honey Bee's...

Indian Natural Honeybees

'मधमाशी संरक्षण व संवर्धन'या पुस्तकाचे अनावरण
मा.ना.श्री. सुधीरजी मुनगंटीवार, मंत्री वने, मंत्रालय, मुंबई यांच्या हस्ते २४ फेब्रुवारी २०२४ रोजी झाले व याप्रसंगी श्री. टेंभुर्णीकर,पीसीसीएफ, नागपूर यांच्या उपस्थितीत करण्यात आले.

फेब्रुवारी २०२६
माघ/फाल्गुन शके १९४७

नवीन जीवनाची सुरुवात – मधमाश्यांच्या घरट्यातून

या काळात झाडांना उमलणाऱ्या फुलांवर मधमाश्या गुंजन करतात.
परागीभवनामुळे हळूहळू शेतात उत्पादन वाढू लागते. म्हणूनच मधमाशीला शेतकऱ्यांची मैत्रीण म्हटले जाते. उत्पादन: मधमाश्यांचा मेण (Beeswax) –
उपउत्पादने: मेणबत्त्या, कॉस्मेटिक्स, पॉलिश

रविवार	सोमवार	मंगळवार	बुधवार	गुरूवार	शुक्रवार	शनिवार
माघ पौर्णिमा पौर्णिमा प्रारंभ पहाटे ०५.५२ पौर्णिमा समाप्ती उ. रात्रौ ०३.३८ **१**	माघ कृ. १ जागतिक जलाशय दिन **२**	माघ कृ. २ **३**	माघ कृ. ३ **४**	माघ कृ. ४ संकष्ट चतुर्थी चंद्रोदय ०९.४४ **५**	माघ कृ. ५ **६**	माघ कृ. ६ **७**
माघ कृ. ७ **८**	माघ कृ. ८ **९**	माघ कृ. ८ जागतिक कडधान्य दिन **१०**	माघ कृ. ९ **११**	माघ कृ. १० **१२**	माघ कृ. ११ विजया एकादशी **१३**	माघ कृ. १२ जागतिक बोनोबो (वन्यप्राणी) दिन **१४**
माघ कृ. १३ महाशिवरात्री **१५**	माघ कृ. १४ अमावास्या प्रारंभ सायं. ०५.३३ **१६**	माघ अमावास्या अमावास्या समाप्ती सायं. ०५.३० **१७**	फाल्गुन शु. १ **१८**	फाल्गुन शु. २ छत्रपती शिवाजी महाराज जयंती (तारखेप्रमाणे) **१९**	फाल्गुन शु. ३ **२०**	फाल्गुन शु. ४ **२१**
फाल्गुन शु. ५ **२२**	फाल्गुन शु. ६/७ **२३**	फाल्गुन शु. ८ **२४**	फाल्गुन शु. ९ **२५**	फाल्गुन शु. १० **२६**	फाल्गुन शु. ११ आंतरराष्ट्रीय ध्रुवीय अस्वल दिन आमलकी एकादशी **२७**	फाल्गुन शु. १२ जागतिक विज्ञान दिन **२८**

Let's Together, Save The Honey Bee's...

Indian Natural Honeybees

8408026262 / 9422525024

E-mail : Sanjay.marne@yahoo.in

Save The Honey Bee's...

Indian Natural Honeybees

'वृक्ष उत्पादक आणि वृक्ष खरेदीदार मेळावा' सा. व. विभाग, बारामती येथे मधमाशी प्रदर्शन व उत्पादने दि १८ मार्च २०२५ रोजी मा. श्री. पंकज गर्ग, सहसंचालक व सौ. आशा भोंग, उपसंचालक, सामाजिक वनीकरण, पुणे यांच्या हस्ते उद्घाटन करण्यात आले.

मार्च २०२६

फाल्गुन शके १९४७ । चैत्र शके १९४८

शेतीची मैत्रीण – मधमाशी

एका मधमाशीला एका दिवसात ५००० पर्यंत फुलांना भेट देता येते.
तिच्या या मेहनतीमुळेच मध तयार होतो. ती प्रत्येक क्षण निसर्गासाठी अर्पण करते.

उत्पादन : प्रोपोलिस (Propolis)

उपउत्पादने : दंत औषध, त्वचारक्षण, प्रतिजैविक

रविवार	सोमवार	मंगळवार	बुधवार	गुरूवार	शुक्रवार	शनिवार
फाल्गुन शु. १३ **१**	फाल्गुन शु. १४ होळी पौर्णिमा प्रारंभ सायं. ०५.५५ **२**	फाल्गुन पौर्णिमा धूलिवंदन पौर्णिमा समाप्ती सायं. ०५.०७ जागतिक वन्यजीव दिन **३**	फाल्गुन कृ. १ **४**	फाल्गुन कृ. २ **५**	फाल्गुन कृ. ३ छत्रपती शिवाजी महाराज जयंती (तिथीप्रमाणे) संकष्ट चतुर्थी चंद्रोदय ०९.१६ **६**	फाल्गुन कृ. ४ **७**
फाल्गुन कृ. ५ रंगपंचमी जागतिक महिला दिन **८**	फाल्गुन कृ. ६ **९**	फाल्गुन कृ. ७ **१०**	फाल्गुन कृ. ८ **११**	फाल्गुन कृ. ९ **१२**	फाल्गुन कृ. १० **१३**	फाल्गुन कृ. १० जागतिक नदी दिन **१४**
फाल्गुन कृ. ११ पापमोचनी एकादशी **१५**	फाल्गुन कृ. १२ **१६**	फाल्गुन कृ. १३ **१७**	फाल्गुन कृ. १४ जागतिक पुनर्वापर दिन आमावास्या प्रारंभ सायं. ०८.२५ **१८**	फाल्गुन अमावास्या गुढीपाडवा आमावास्या समाप्ती सकाळी ०६.५३ **१९**	चैत्र शु. २ जागतिक चिमणी दिन **२०**	चैत्र शु. ३ रमजान ईद जागतिक वन दिन आणि लाकूड दिन **२१**
चैत्र शु. ४ जागतिक जल दिन **२२**	चैत्र शु. ५ जागतिक हवामान दिन **२३**	चैत्र शु. ६ **२४**	चैत्र शु. ७ **२५**	चैत्र शु. ८ श्रीराम नवमी **२६**	चैत्र शु. ९ **२७**	चैत्र शु. १० **२८**
चैत्र शु. ११ कामदा एकादशी **२९**	चैत्र शु. १२ जागतिक अर्थ अवर दिन रात्री.८.३० ते ९.३० **३०**	चैत्र शु. १३ भगवान महावीर जन्म कल्याणक **३१**				

Let's Together, Save The Honey Bee's...

Indian Natural Honeybees

📞 8408026262 / 9422525024

E-mail : Sanjay.marne@yahoo.in

Save The Honey Bee's...

Indian Natural Honeybees

‘मधमाशी’ विषयी विद्यार्थ्यांच्या माध्यमातून जनजागृती
काशीनाथराव खुटवड मेमोरियल स्कूल, आंबेगाव, पुणे या शाळेत दि. २६ जानेवारी २०२५
रोजी चित्रकला, रांगोळी व निबंध स्पर्धा व विजेत्यांना प्रमाणपत्र वाटप.

एप्रिल २०२६

चैत्र / वैशाख शके १९४८

कष्टांचे फळ – सुवर्ण मध

राणी मधमाशी दररोज सुमारे १५०० अंडी घालते. तिच्यावर संपूर्ण पोळ्याचे भवितव्य अवलंबून असते. राणी व कामकरी यांच्या समन्वयाने समाज टिकून राहतो.

उत्पादन : रॉयल जेली (Royal Jelly)

उपउत्पादने : आरोग्य टॉनिक, औषधी वापर, ऊर्जा पूरक

रविवार	सोमवार	मंगळवार	बुधवार	गुरूवार	शुक्रवार	शनिवार
			चैत्र शु. १४ **१** पौर्णिमा प्रारंभ सकाळी. ०७.०६	चैत्र पौर्णिमा हनुमान जन्मोत्सव **२** पौर्णिमा समाप्ती सकाळी. ०७.४१	चैत्र कृ. १ गुड फ्रायडे **३**	चैत्र कृ. २ **४**
चैत्र कृ. ३ संकष्ट चतुर्थी चंद्रोदय ०९.४५ **५** ईस्टर संडे	चैत्र कृ. ४ **६**	चैत्र कृ. ५ जागतिक आरोग्य दिन (पर्यावरण–निगडीत) **७**	चैत्र कृ. ६ **८**	चैत्र कृ. ७ **९**	चैत्र कृ. ८ **१०**	चैत्र कृ. ९ महात्मा जोतिबा फुले जयंती **११**
चैत्र कृ. १० **१२**	चैत्र कृ. ११ वरूथिनी एकादशी **१३**	चैत्र कृ. १२ जागतिक डॉल्फिनदिन भारतरत्न डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर जयंती **१४**	चैत्र कृ. १३ **१५**	चैत्र कृ. १४ आमावास्या प्रारंभ रात्री. ०८.११ **१६**	चैत्र अमावास्या दर्श अमावास्या आमावास्या समाप्ती सायं ०५.२२ **१७**	वैशाख शु. १ वैशाख मासारंभ **१८**
वैशाख शु. २ अक्षय्य तृतीया **१९**	वैशाख शु. ३/४ **२०**	वैशाख शु. ५ **२१**	वैशाख शु. ६ वसुंधरा दिन **२२**	वैशाख शु. ७ **२३**	वैशाख शु. ८ **२४**	वैशाख शु. ९ जागतिक पेंग्विन दिन **२५**
वैशाख शु. १० **२६**	वैशाख शु. ११ मोहिनी एकादशी **२७**	वैशाख शु. १२ **२८**	वैशाख शु. १३ जागतिक अन्नहानी व अपव्यय जनजागृती दिन **२९**	वैशाख शु. १४ पौर्णिमा प्रारंभ रात्री ०९.१२ **३०**		

Let's Together, Save The Honey Bee's...

Indian Natural Honeybees

8408026262 / 9422525024

E-mail : Sanjay.marne@yahoo.in

Save The Honey Bee's...

Indian Natural Honeybees

‘२० मे जागतिक मधमाशी दिवस’ २०२५ रोजी
श्री. मनोजकुमार, अध्यक्ष खादी व ग्रामोद्योग आयोग, मुंबई यांच्या हस्ते
मधमाशी संबंध व जनजागृती क्षेत्रात उल्लेखनीय कार्य केल्याबद्दल ‘प्रशंसा प्रमाणपत्र’ प्रदान

मे २०२६
वैशाख / अधिक ज्येष्ठ शके १९४८

शिस्तीत काम – निसर्गाचे रक्षण

उन्हाळ्यात पोळे थंड ठेवण्यासाठी मधमाश्या पंख फडफडवतात.
या प्रक्रियेमुळे पोळ्यातील उष्णता कमी होते. त्यांची ही शास्त्रीय पद्धत
आश्चर्यचकित करते. उत्पादन : परागकण (Bee Pollen)
उपउत्पादने : आरोग्य कॅप्सूल, पोषण पावडर, औषधी पूरक

रविवार	सोमवार	मंगळवार	बुधवार	गुरूवार	शुक्रवार	शनिवार
३१					वैशाख पौर्णिमा बुध्दपौर्णिमा महाराष्ट्र दिन मे दिन आंतरराष्ट्रीय कामगार दिन पौर्णिमा समाप्ती रात्री १०.५२ १	वैशाख कृ. १ २
वैशाख कृ. २ जागतिक बिबट्या दिन ३	वैशाख कृ. ३ ४	वैशाख कृ. ४ अंगारक संकष्ट चतुर्थी चंद्रोदय १०.१८ ५	वैशाख कृ. ४ ६	वैशाख कृ. ५ ७	वैशाख कृ. ६ ८	वैशाख कृ. ७ स्थानिक पक्षी दिन ९
वैशाख कृ. ८ जागतिक स्थलांतरीत पक्षी दिन १०	वैशाख कृ. ९ ११	वैशाख कृ. १० १२	वैशाख कृ. ११ अपरा एकादशी १३	वैशाख कृ. १२ १४	वैशाख कृ. १३/१४ १५	वैशाख अमावास्या दर्श अमावास्या अमावास्या प्रारंभ पहाटे ०५.११ अमावास्या समाप्ती उ. रात्रौ ०१.३१ जागतिक संकटग्रस्त प्रजाती दिन १६
अधिक ज्येष्ठ शु. १ १७	अधिक ज्येष्ठ शु. २ १८	अधिक ज्येष्ठ शु. ३ १९	अधिक ज्येष्ठ शु. ४ जागतिक मधमाशी दिन २०	अधिक ज्येष्ठ शु. ५ २१	अधिक ज्येष्ठ शु. ६/७ जैविक विविधता दिन २२	अधिक ज्येष्ठ शु. ८ जागतिक कासव दिन २३
अधिक ज्येष्ठ शु. ९ २४	अधिक ज्येष्ठ शु. १० २५	अधिक ज्येष्ठ शु. ११ २६	अधिक ज्येष्ठ शु. ११ बकरीद कमला एकादशी २७	अधिक ज्येष्ठ शु. १२ २८	अधिक ज्येष्ठ शु. १३ २९	अधिक ज्येष्ठ शु. १४ पौर्णिमा प्रारंभ सकाळी ११.५७ ३०

Let's Together, Save The Honey Bee's...

Indian Natural Honeybees

8408026262 / 9422525024

E-mail : Sanjay.marne@yahoo.in

Save The Honey Bee's...

Indian Natural Honeybees

पर्यावरण दिनानिमित्त ७ ते ९ जून २०२५ रोजी बालगंधर्व, पुणे येथे महाराष्ट्र विधानपरिषदेच्या उपसभापती मा. डॉ. निलमताई गोऱ्हे, मंत्रालय मुंबई, मा. पृथ्वीराज, सहा. आयुक्त मनपा पुणे व मा. महादेव मोहिते, उपवन संरक्षक यांनी कार्यक्रमाचे उद्घाटन केले. त्यावेळी मान्यवरांना 'मधमाशी संरक्षण व संवर्धन' प्रदर्शनाची माहिती दिली आणि पुस्तक भेट देण्यात आली.

जून २०२६

अधिक ज्येष्ठ /निज ज्येष्ठ शके १९४८

आगामी आव्हानांसाठी तयारी

मधमाश्यांचे डोळे पाच भागांत विभागलेले असतात.
त्यांना अल्ट्राव्हायोलेट प्रकाश दिसतो. म्हणूनच फुलांचा मार्ग त्यांना सहज सापडतो.
विशेष माहिती : मध कधी खराब होत नाही, हजारो वर्षांनंतरही तो खाण्यायोग्य राहतो.

रविवार	सोमवार	मंगळवार	बुधवार	गुरूवार	शुक्रवार	शनिवार
	अधिक ज्येष्ठ कृ. १ **१**	अधिक ज्येष्ठ कृ. २ **२**	अधिक ज्येष्ठ कृ. ३ संकष्ट चतुर्थी चंद्रोदय ०९.५० **३**	अधिक ज्येष्ठ कृ. ४ **४**	अधिक ज्येष्ठ कृ. ५ जागतिक पर्यावरण दिन **५**	अधिक ज्येष्ठ कृ. ६ **६**
अधिक ज्येष्ठ कृ. ७ **७**	अधिक ज्येष्ठ कृ. ८ जागतिक महासागर दिन **८**	अधिक ज्येष्ठ कृ. ९ **९**	अधिक ज्येष्ठ कृ. १० **१०**	अधिक ज्येष्ठ कृ. ११ कमला एकादशी **११**	अधिक ज्येष्ठ कृ. १२ **१२**	अधिक ज्येष्ठ कृ. १३ **१३**
अधिक ज्येष्ठ कृ. १४ दर्श अमावास्या आमावास्या प्रारंभ दुपारी १२.२० **१४**	अधिक ज्येष्ठ अमावास्या आमावास्या समाप्ती सकाळी ०८.२४ **१५**	निज ज्येष्ठ शु. २ जागतिक सागरी कासव दिन **१६**	निज ज्येष्ठ शु. ३ जागतिक वाळवंटीकरणाशी लढा दिन **१७**	निज ज्येष्ठ शु. ४ **१८**	निज ज्येष्ठ शु. ५ **१९**	निज ज्येष्ठ शु. ६ जागतिक निर्वासित दिन (पर्यावरण संबंधीत) **२०**
निज ज्येष्ठ शु. ७ **२१**	निज ज्येष्ठ शु. ८ **२२**	निज ज्येष्ठ शु. ९ **२३**	निज ज्येष्ठ शु. १० **२४**	निज ज्येष्ठ शु. ११ निर्जला एकादशी **२५**	निज ज्येष्ठ शु. १२ छत्रपती शाहू महाराज जयंती धर्मवीर छत्रपती संभाजी महाराज जयंती मोहरम (ताजिया) **२६**	निज ज्येष्ठ शु. १३ **२७**
निज ज्येष्ठ शु. १४ जागतिक वृक्ष दिन पौर्णिमा प्रारंभ उ. रात्रौ ०३.०६ **२८**	निज ज्येष्ठ पौर्णिमा वटपौर्णिमा जून महिन्याच्या शेवटच्या आठवड्यातील परागणकर्ता सप्ताह **२९**	निज ज्येष्ठ कृ.१ पौर्णिमा समाप्ती पहाटे ०५.२६ **३०**				

Let's Together, Save The Honey Bee's...

Indian Natural Honeybees

8408026262 / 9422525024

E-mail : Sanjay.marne@yahoo.in

Save The Honey Bee's...

Indian Natural Honeybees

कृषी विज्ञान केंद्र, छत्रपती संभाजीनगर येथे 'World Snake Day' दि. १६ जुलै २०२५ रोजी मा. खासदार डॉ. भागवतजी कराड, माजी केंद्रीय अर्थमंत्री, भारत सरकार, मा. सौ. सुवर्णा माने, (भा.व.से.) उपवनसंरक्षक, श्री. शिवाजी दहीवाल, व. प. अ. (से.नि.) मा. डॉ. दिप्ती पाटगावकर, कार्यक्रम समन्वयक यांच्या उपस्थितीत 'इंडियन नॅचलर हनीबीज्, पुणे' तर्फे मधमाशी, सर्प, जैविक शेतकरी मित्र यांचा सन्मान एकदिवसीय राज्यस्तरीय मधमाशी प्रशिक्षण व मेळाव्यामध्ये करण्यात आला.

जुलै २०२६

निज ज्येष्ठ /आषाढ शके १९४८

प्रत्येक थेंब अमूल्य – मधमाशीचे योगदान

पावसामुळे बाहेर पडणे कमी झाले तरी मधमाश्या धीराने वाट पाहतात.
साठवलेला मध व परागकण त्यांना उर्जादायी ठरतो.
धीर व शिस्त यांचे उत्तम उदाहरण ते दाखवतात.
विशेष माहिती : एका घरट्यात सुमारे ५०,००० मधमाश्या कार्यरत असतात.

रविवार	सोमवार	मंगळवार	बुधवार	गुरूवार	शुक्रवार	शनिवार
			निज ज्येष्ठ कृ. १ वनमहोत्सव १ ते ७ जुलै **१**	निज ज्येष्ठ कृ. २ **२**	निज ज्येष्ठ कृ. ३ संकष्ट चतुर्थी चंद्रोदय ०९.४९ **३**	निज ज्येष्ठ कृ. ४ **४**
निज ज्येष्ठ कृ. ५ **५**	निज ज्येष्ठ कृ. ६ **६**	निज ज्येष्ठ कृ. ७ **७**	निज ज्येष्ठ कृ. ८ **८**	निज ज्येष्ठ कृ. ९ **९**	निज ज्येष्ठ कृ. १०/११ **१०**	निज ज्येष्ठ कृ. १२ जागतिक लोकसंख्या दिन भागवत एकादशी **११**
निज ज्येष्ठ कृ. १३ **१२**	निज ज्येष्ठ कृ. १४ सोमवती आमावास्या आमावास्या प्रारंभ दुपारी ०६.५० **१३**	निज ज्येष्ठ अमावास्या आमावास्या समाप्ती दुपारी ०३.१३ **१४**	आषाढ शु. १ आषाढ मासारंभ **१५**	आषाढ शु. २ जागतिक सर्प दिन **१६**	आषाढ शु. ३/४ **१७**	आषाढ शु. ५ **१८**
आषाढ शु. ६ **१९**	आषाढ शु. ७ **२०**	आषाढ शु. ८ **२१**	आषाढ शु. ९ **२२**	आषाढ शु. ९ **२३**	आषाढ शु. १० **२४**	आषाढ शु. ११ देवशयनी आषाढी एकादशी **२५**
आषाढ शु. १२ आंतरराष्ट्रीय मॅंग्रोव्ह दिन **२६**	आषाढ शु. १३ **२७**	आषाढ शु. १४ जागतिक निसर्ग संवर्धन दिन पौर्णिमा प्रारंभ सायं. ०६.१८ **२८**	आषाढ पौर्णिमा गुरूपौर्णिमा जागतिक व्याघ्र दिन पौर्णिमा समाप्ती रात्रौ ०८.०४ **२९**	आषाढ कृ.१ **३०**	आषाढ कृ.२ **३१**	

Let's Together, Save The Honey Bee's...

Indian Natural Honeybees

📞 8408026262 / 9422525024

E-mail : Sanjay.marne@yahoo.in

Save The Honey Bee's...

Indian Natural Honeybees

दि. १० ऑगस्ट २०२५ रोजी वन्यजीव रक्षक, मावळ संस्थेतर्फे पर्यावरण रक्षण
मधमाशीविषयी इंडियन नॅचरल हनीबीज् यांना मोलाचे योगदानाबद्दल 'सन्मानपत्र'
डॉ. निलमकुमार खैरे, सर्प तज्ञ यांचे हस्ते प्रदान

ऑगस्ट २०२६

आषाढ / श्रावण शके १९४८

शिस्त – सामूहिक कार्याचे रहस्य

या महिन्यात वनफुले आणि गवतावरील फुलेही फुलतात.
मधमाश्या केवळ बागेतीलच नव्हे तर जंगलातील फुलेही उपयुक्त करतात.
त्यामुळे संपूर्ण पर्यावरण टिकून राहते.
विशेष माहिती : मधमाश्या 'नृत्य' करून एकमेकींना फुलांची दिशा सांगतात.

रविवार	सोमवार	मंगळवार	बुधवार	गुरूवार	शुक्रवार	शनिवार
श्रावण कृ.२ **३०**	श्रावण कृ.३ संकष्ट चतुर्थी चंद्रोदय ०८.४६ **३१**					आषाढ कृ. ३ **१**
आषाढ कृ. ४ संकष्ट चतुर्थी चंद्रोदय ०९.३३ **२**	आषाढ कृ. ५ ग्रेट इंडियन बस्टर्ड जनगणना ३ ते ५ ऑगस्ट **३**	आषाढ कृ. ६ **४**	आषाढ कृ. ७ **५**	आषाढ कृ. ८ **६**	आषाढ कृ. ९ **७**	आषाढ कृ. १० **८**
आषाढ कृ. ११ जागतिक आदिवासी लोक दिन कामिका एकादशी **९**	आषाढ कृ. १२/१३ **१०**	आषाढ कृ. १४ अमावास्या प्रारंभ उ.रात्रौ ०१.५३ **११**	आषाढ अमावास्या जागतिक हत्ती दिन अमावास्या समाप्ती रात्रौ ११.०६ **१२**	श्रावण शु.१ श्रावण मासारंभ **१३**	श्रावण शु.२ पतेती **१४**	श्रावण शु.३ स्वातंत्र्य दिन **१५**
श्रावण शु.४ जागतिक मधमाशी दिन **१६**	श्रावण शु.५ नागपंचमी **१७**	श्रावण शु.६ **१८**	श्रावण शु.७ जागतिक ओरांगुटान दिन **१९**	श्रावण शु.८ जागतिक डास दिन **२०**	श्रावण शु.९ **२१**	श्रावण शु.१० **२२**
श्रावण शु.११ पुत्रदा एकादशी **२३**	श्रावण शु.१२ **२४**	श्रावण शु.१३ **२५**	श्रावण शु.१३ ईद–ए–मिलाद **२६**	श्रावण शु.१४ नारळी पौर्णिमा पौर्णिमा प्रारंभ सकाळी ०९.०८ **२७**	श्रावण पौर्णिमा रक्षाबंधन पौर्णिमा समाप्ती सकाळी ०९.४७ **२८**	श्रावण कृ.१ आण्विक चाचणीविरूद्ध आंतराष्ट्रीय दिन **२९**

Let's Together, Save The Honey Bee's...

Indian Natural Honeybees

8408026262 / 9422525024

E-mail : Sanjay.marne@yahoo.in

Save The Honey Bee's...

Indian Natural Honeybees

दि. २८ जुलै २०२५ रोजी मधाचे गाव-अंधारवाडी, ता. केळापूर, जि. यवतमाळ-आदिवासी भागातील प्रेरणादायी मधमाशी प्रकल्पाला भेट देण्यात आली. त्या प्रसंगी आदिवासींना मधमाशीविषयी योग्य ते मार्गदर्शन व माहिती देण्यात आली.
या प्रसंगी श्री. सुनिल खरात व श्री. रविंद्र कांबळे सहा. वनसंरक्षक उपस्थित होते

सप्टेंबर २०२६

श्रावण / भाद्रपद शके १९४८

फुलांपासून शेतापर्यंत – मधमाशीची मेहनत

एका मधमाशीच्या आयुष्यातील एकूण प्रवास सुमारे ८०० किमी असतो.
इतकी लहानशी किडी एवढी मेहनत करते हे विस्मयकारक आहे.
परिश्रमाचे सामर्थ्य त्यांच्याकडून शिकायला मिळते.
विशेष माहिती : मधाचा एक थेंब तयार करण्यासाठी मधमाशीला सुमारे १५०-२०० फुलांना भेट द्यावी लागते.

रविवार	सोमवार	मंगळवार	बुधवार	गुरूवार	शुक्रवार	शनिवार
		श्रावण कृ.४/५ १	श्रावण कृ.६ २	श्रावण कृ.७ ३	श्रावण कृ.८ श्रीकृष्ण जयंती (उपवास) ४	श्रावण कृ.९ गोपाळकाला जागतिक गिधाड दिन ५
श्रावण कृ.१० ६	श्रावण कृ.११ अजा एकादशी ७	श्रावण कृ.१२ ८	श्रावण कृ.१३ ९	श्रावण कृ.१४ पोळा अमावास्या प्रारंभ सकाळी १०.३३ १०	श्रावण अमावास्या राष्ट्रीय वन हतात्मा दिन अमावास्या समाप्ती सकाळी ०८.५६ ११	भाद्रपद शु. १ भाद्रपद मासारंभ १२
भाद्रपद शु. २ १३	भाद्रपद शु. ३ हरितालिका तृतीया श्रीगणेश चतुर्थी १४	भाद्रपद शु. ४ ऋषिपंचमी १५	भाद्रपद शु. ५ जागतिक ओझोन दिन १६	भाद्रपद शु. ६ जेष्ठागौरी आवाहन सायं. ०७.५२ पर्यंत १७	भाद्रपद शु. ७ जेष्ठागौरी पूजन १८	भाद्रपद शु. ८ जेष्ठागौरी विसर्जन १९
भाद्रपद शु. ९ २०	भाद्रपद शु. १० २१	भाद्रपद शु. ११ जागतिक गेंडा दिन परिवर्तिनी एकादशी २२	भाद्रपद शु. १२ २३	भाद्रपद शु. १३ २४	भाद्रपद शु. १४ अनंत चतुर्दशी पौर्णिमा प्रारंभ रात्रौ ११.०३ २५	भाद्रपद पौर्णिमा पौर्णिमा समाप्ती रात्रौ १०.१८ २६
भाद्रपद कृ.१ जागतिक पर्यटन दिन २७	भाद्रपद कृ.२ २८	भाद्रपद कृ.३ अंगारक संकष्ट चतुर्थी चंद्रोदय ०८.०८ २९	भाद्रपद कृ.४ ३०			

Let's Together, Save The Honey Bee's...

Indian Natural Honeybees

8408026262 / 9422525024

E-mail : Sanjay.marne@yahoo.in

Save The Honey Bee's...

Indian Natural Honeybees

दि. ११ ते १३ ऑक्टोबर रोजी एम. डब्ल्यू पॅलेस, यवतमाळ येथे
सेवानिवृत्त वनाधिकारी (मित्रवर्य) यांचे स्नेह-संमेलनातील उद्घाटन सुवर्ण सोहळा

ऑक्टोबर २०२६

भाद्रपद /आश्विन शके १९४८

निसर्गाची शिकवण – तयारीतच सुरक्षा

पावसाळ्याच्या सुरुवातीला फुलांची मेजवानी वाढते. मधमाश्या पावसाळ्यातील पहिल्या मधाचा साठा करतात. हा साठा त्यांच्या जीवनरक्षणाचा आधार असतो.

उत्पादन : मधमाशी विष (Bee Venom)

उपउत्पादने : संधिवात औषध, सूज कमी करणारे, वेदनाशामक

रविवार	सोमवार	मंगळवार	बुधवार	गुरूवार	शुक्रवार	शनिवार
				भाद्रपद कृ. ५ १ ते ७ ऑक्टोबर वन्यजीव सप्ताह **१**	भाद्रपद कृ.६ महात्मा गांधी जयंती लालबहादूर शास्त्री जयंती **२**	भाद्रपद कृ.७/८ **३**
भाद्रपद कृ.९ जागतिक प्राणी कल्याण दिन **४**	भाद्रपद कृ.१० **५**	भाद्रपद कृ.११ इंदिरा एकादशी **६**	भाद्रपद कृ.१२ **७**	भाद्रपद कृ.१३ **८**	भाद्रपद कृ.१४ अमावास्या प्रारंभ सकाळी ०९.३५ **९**	आश्विन कृ. ५ अमावास्या समाप्ती रात्रौ०९.११ **१०**
आश्विन शु.१ घटस्थापना **११**	आश्विन शु.२ **१२**	आश्विन शु.३ आपत्ती जोखीम कमीकरण दिन **१३**	आश्विन शु.४ **१४**	आश्विन शु.५ **१५**	आश्विन शु.६ जागतिक अन्न दिन **१६**	आश्विन शु.७ **१७**
आश्विन शु.७ **१८**	आश्विन शु.८ **१९**	आश्विन शु.९ दसरा विजयादशमी **२०**	आश्विन शु.१० **२१**	आश्विन शु.११ पाशांकुशा एकादशी **२२**	आश्विन शु.१२ **२३**	आश्विन शु.१३ **२४**
आश्विन शु.१४ कोजागरी पौर्णिमा पौर्णिमा प्रारंभ सकाळी ११.५६ **२५**	आश्विन पौर्णिमा पौर्णिमा समाप्ती सकाळी ०९.४१ **२६**	आश्विन कृ.१/२ **२७**	आश्विन कृ.३ **२८**	आश्विन कृ.४ संकष्ट चतुर्थी चंद्रोदय ०८.४७ **२९**	आश्विन कृ.५ **३०**	आश्विन कृ.६ **३१**

Let's Together, Save The Honey Bee's...

Indian Natural Honeybees

8408026262 / 9422525024

E-mail : Sanjay.marne@yahoo.in

Save The Honey Bee's...

Indian Natural Honeybees

२६ जून २०२४ रोजी साखर संकुल कृषी आयुक्तालय, पुणे येथे डॉ. रविंद्र साठे, सभापती, महाराष्ट्र राज्य खादी व ग्रामोद्योग, मुंबई यांच्या हस्ते मधसंचालनालय महाबळेश्वर यांच्या तर्फे 'राज्यस्तरीय' मधुमित्र पुरस्कार २०२४ चा 'सन्मानपत्र' प्रदान

नोव्हेंबर २०२६

आश्विन /कार्तिक शके १९४८

सहकार्य – जीवनाचे खरं बळ!

या काळात पिकांवरील फुलांमुळे परागीभवनाचा उच्चांक गाठला जातो.
मधमाश्यांच्या परिश्रमामुळे ७५% पिकांचे परागीभवन घडते.
त्यामुळे अन्नसाखळी व मानवाचे अस्तित्व टिकते.
विशेष माहिती : मधमाश्यांच्या मेणाचा वापर आजही मंदिरातील दिव्यांमध्ये होतो.

रविवार	सोमवार	मंगळवार	बुधवार	गुरूवार	शुक्रवार	शनिवार
आश्विन कृ.७ **१**	आश्विन कृ.८ **२**	आश्विन कृ.९ **३**	आश्विन कृ.१० **४**	आश्विन कृ.११ रमा एकादशी गोवस्त द्वादशी वसुबारस जागतिक त्सुनामी जनजागृती दिन **५**	आश्विन कृ.१२ धनत्रयोदशी युद्धातील पर्यायवरण संरक्षण दिन **६**	आश्विन कृ.१३ **७**
आश्विन कृ.१४ नरक चतुर्दशी अभ्यंगस्नान लक्ष्मीपूजन सायं. ०६ ते रात्रौ ०८.३३ अमावास्या प्रारंभ सकाळी ११.२७ **८**	आश्विन अमावास्या सोमवती अमावास्या अमावास्या समाप्ती दुपारी १२.३१ **९**	कार्तिक शु.१ बलिप्रतिपदा दीपावली पाडवा **१०**	कार्तिक शु.२ भाऊबीज **११**	कार्तिक शु.३ डॉ. सलीम अली दिन **१२**	कार्तिक शु.४ **१३**	कार्तिक शु.५ **१४**
कार्तिक शु.६ **१५**	कार्तिक शु.७ **१६**	कार्तिक शु.८ **१७**	कार्तिक शु.९ **१८**	कार्तिक शु.९ **१९**	कार्तिक शु.१०/११ **२०**	कार्तिक कृ. १२ जागतिक मत्स्य दिन भागवत एकादशी **२१**
कार्तिक शु.१३ **२२**	कार्तिक शु.१४ पौर्णिमा प्रारंभ रात्रौ ११.४२ **२३**	कार्तिक पौर्णिमा गुरू नानक जयंती पौर्णिमा समाप्ती रात्रौ ०८.२३ **२४**	कार्तिक कृ.१ **२५**	कार्तिक कृ.२ **२६**	कार्तिक कृ.३/४ संकष्ट चतुर्थी चंद्रोदय ०८.४५ **२७**	कार्तिक कृ.५ **२८**
कार्तिक कृ.६ जागतिक जग्वार दिन **२९**	कार्तिक कृ.७ **३०**					

Let's Together, Save The Honey Bee's...

Indian Natural Honeybees

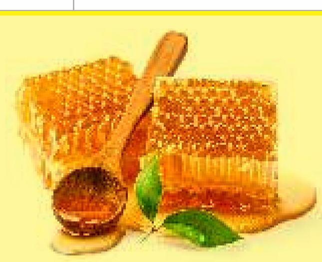

8408026262 / 9422525024

E-mail : Sanjay.marne@yahoo.in

Save The Honey Bee's...

Indian Natural Honeybees

दि. २५ ते २७ ऑक्टोबर २०२५ मधे सहभागी होऊन सलग ५३ तास ११५ गायक-गायिकांनी ५७५ गाणी गाऊन रचलेला हा अद्वितीय विश्व विक्रम (वर्ल्ड रेकॉर्ड) पुण्यातील स्वामिनी अ‍ॅकॅडमीने 'वर्ल्ड रेकॉर्ड ऑफ एक्सलंन्ट-इंग्लंड' हा विश्व विक्रम प्रस्थापित केला.

डिसेंबर २०२६

कार्तिक /मार्गशीर्ष शके १९४८

निसर्गाची शांतता – मधमाश्यांच्या घरट्यात

हिवाळ्यात मधमाश्या क्लस्टर करून एकत्र राहतात. त्यामुळे त्यांना उब मिळते व थंडीचा सामना करता येतो. ही एकता हाच त्यांचा जीवनमंत्र आहे.

विशेष माहिती : भारतात ५ प्रमुख प्रजाती आढळतात

आग्या मधमाशी, फ्लोरिया मधमाशी, भारतीय सातेली मधमाशी, मेलीफेरा मधमाशी, डंकहिन मधमाशी

रविवार	सोमवार	मंगळवार	बुधवार	गुरूवार	शुक्रवार	शनिवार
		कार्तिक कृ. ८ १	कार्तिक कृ. ९ २	कार्तिक कृ. १० ३	कार्तिक कृ. ११ उत्पति एकादशी जागतिक वन्यजीव संवर्धन दिन जागतिक चित्ता दिन ४	कार्तिक कृ. १२ जागतिक मृदा दिन ५
कार्तिक कृ. १३ ६	कार्तिक कृ. १४ अमावास्या प्रारंभ उ.रात्रो ०४. १२ ७	कार्तिक अमावास्या दर्श अमावास्या ८	मार्गशीर्ष शु.१ देव दिपावली मार्गशीर्ष मासारंभ अमावास्या समाप्ती पहाटे ०६.२० ९	मार्गशीर्ष शु.१ १०	मार्गशीर्ष शु.२ जागतिक पर्वत दिन ११	मार्गशीर्ष शु.३ १२
मार्गशीर्ष शु.४ १३	मार्गशीर्ष शु. ५ राष्ट्रीय उर्जा संरक्षण दिन १४	मार्गशीर्ष शु.६ चंपाषष्ठी १५	मार्गशीर्ष शु. ७ १६	मार्गशीर्ष शु.८ १७	मार्गशीर्ष शु.९ १८	मार्गशीर्ष शु.१० १९
मार्गशीर्ष शु.११ मोक्षदा एकादशी २०	मार्गशीर्ष शु.१२ २१	मार्गशीर्ष शु.१३ २२	मार्गशीर्ष शु.१४ मार्गशीर्ष पौर्णिमा श्रीदत्त जयंती पौर्णिमा प्रारंभ सकाळी १०.४७ २३	मार्गशीर्ष कृ.१ पौर्णिमा समाप्ती पहाटे ०६.५७ २४	मार्गशीर्ष कृ.२ ख्रिसमस नाताळ २५	मार्गशीर्ष कृ.३ संकष्ट चतुर्थी चंद्रोदय ०८.४० २६
मार्गशीर्ष कृ.४ २७	मार्गशीर्ष कृ.५ २८	मार्गशीर्ष कृ.६ जागतिक जैवविविधता दिन २९	मार्गशीर्ष कृ.७ ३०	मार्गशीर्ष कृ.८ ३१		

Let's Together, Save The Honey Bee's...

Indian Natural Honeybees

8408026262 / 9422525024

E-mail : Sanjay.marne@yahoo.in

Save The Honey Bee's...